

TOPLOTA 1998/99

1. kolokvij

27. 11. 1998

1. Za tlak fotonskega plina velja zveza $p = u/3$, kjer pomeni $u = 4\sigma T^4/c_0$ gostoto njegove notranje energije; $\sigma = 5.67 \cdot 10^{-8} \text{ W/m}^2\text{K}^4$ je Stefanova konstanta in $c_0 = 3 \cdot 10^8 \text{ m/s}$ hitrost svetlobe. Izpelji enačbo adiabate za tak plin! Koliko dela opravimo, če 1 dm^3 fotonskega plina, ki je v začetku pri temperaturi 20°C , adiabatno stisnemo na polovično prostornino? Kolikšna je njegova končna temperatura? Kolikokrat manj dela kot pri adiabatnem stiskanju opravimo, če stiskanje izvedemo izotermno?
2. V desetlitrski toplotno izolirani posodi imamo zrak pri tlaku $5 \cdot 10^4 \text{ Pa}$ in temperaturi 0°C . Posoda ima ventil, ki je v začetku zaprt in jo povezuje z okoliškim ozračjem, kjer znaša tlak 10^5 Pa , temperatura pa je 20°C . V nekem trenutku ventil odpremo, da se tlak v posodi izenači z zunanjim. Kolikšna je takoj po izenačitvi tlakov temperatura plina v posodi? Za koliko se je pri tem povečala celotna entropija? $c_p/c_V = 1.4$ in $c_V = 720 \text{ J/kgK}$.